KRAJOWA RADA IZB ROLNICZYCH
Adres do korespondencji:
Parzniew, ul. Przyszłości 5, 05-804 Pruszków tel. 881 939 421
e-mail: sekretariat@krir.pl www.krir.pl

KRIR/MR/ 134 /2026 Warszawa, 04.02.2026 r.

Pan
Daniel Mańkowski
Wiceprezes Urzędu Ochrony
Konkurencji i Konsumentów

Szanowny Panie Ministrze,

W odpowiedzi na pismo znak DOZIK-5.0220.2.2024.JBT z 21 grudnia 2025 r., w sprawie projektu **ustawy o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym oraz ustawy o prawach konsumenta,** które wpłynęło do Biura Krajowej Rady Izb Rolniczych 29.12.2025 r. Zarząd Krajowej Rady Izb Rolniczych uprzejmie informuje co następuje.

Samorząd rolniczy pozytywnie ocenia kierunek projektowanych zmian, zmierzających do zwiększenia przejrzystości rynku oraz wzmocnienia ochrony uczestników obrotu gospodarczego. Cele te należy uznać za zasadne i odpowiadające aktualnym potrzebom systemowym. Należy jednak zwrócić uwagę na konieczność uwzględnienia specyfiki działalności rolniczej oraz realnej pozycji negocjacyjnej rolników, która w praktyce znacząco odbiega od pozycji innych uczestników rynku.

Choć projekt ustawy zasadniczo odnosi się do relacji konsument–przedsiębiorca, jego skutki mogą w istotnym stopniu oddziaływać również na producentów rolnych. Dotyczy to w szczególności rolników prowadzących sprzedaż bezpośrednią, rolniczy handel detaliczny, a także dokonujących znaczących inwestycji w środki trwałe, w tym maszyny i urządzenia rolnicze.

W tym kontekście samorząd rolniczy zwraca szczególną uwagę na problem odpowiedzialności z tytułu rękojmi przy sprzedaży maszyn i urządzeń rolniczych. Zgodnie z art. 556–576 Kodeksu cywilnego sprzedawca ponosi odpowiedzialność za wady rzeczy sprzedanej, jednak art. 558 § 1 k.c. dopuszcza możliwość ograniczenia lub wyłączenia rękojmi w obrocie pomiędzy przedsiębiorcami. Przepis ten jest powszechnie stosowany w obrocie maszynami rolniczymi, co w praktyce prowadzi do znacznego ograniczenia, a często całkowitego pozbawienia rolników realnej ochrony prawnej.

Podkreślamy, że rolnik – mimo formalnego statusu przedsiębiorcy – nie dysponuje porównywalną pozycją negocjacyjną ani zapleczem organizacyjno-prawnym jak profesjonalni sprzedawcy maszyn i urządzeń. W efekcie rękojmia, będąca podstawowym instrumentem ochrony kupującego, ma w takich relacjach charakter iluzoryczny, a całe ryzyko nabycia wadliwego towaru zostaje przerzucone na gospodarstwo rolne.

Obowiązujący stan prawny generuje liczne spory, zwiększa koszty postępowań sądowych oraz utrudnia racjonalne planowanie inwestycji w gospodarstwach rolnych.

Zakup wadliwych maszyn, przy jednoczesnym wyłączeniu odpowiedzialności sprzedawcy, naraża rolników na poważne straty finansowe i organizacyjne, co może wpływać na ciągłość i bezpieczeństwo produkcji rolnej.

Mając na uwadze powyższe wnosimy o:

- rozważenie wprowadzenia przepisów bezwzględnie obowiązujących, które wyłączą możliwość ograniczania lub wyłączania rękojmi przy sprzedaży maszyn i urządzeń rolniczych na rzecz rolników;

- jednoznaczne potwierdzenie obligatoryjnego charakteru uprawnień wynikających z art. 556–576 Kodeksu cywilnego w tym zakresie;

- zapewnienie rolnikom poziomu ochrony prawnej zbliżonego do ochrony przysługującej konsumentom;

- stosowanie zasady proporcjonalności oraz uwzględnianie skali i specyfiki działalności rolniczej przy nakładaniu obowiązków oraz sankcji.

Jednocześnie wskazujemy na potrzebę prowadzenia działań informacyjnych i edukacyjnych, w szczególności w zakresie różnic pomiędzy rękojmią a gwarancją oraz skutków prawnych zapisów umownych wyłączających odpowiedzialność sprzedawcy. Podniesienie świadomości prawnej rolników może ograniczyć negatywne skutki obowiązujących regulacji do czasu wprowadzenia postulowanych zmian legislacyjnych.

Kierunek projektowanych zmian jest słuszny, pod warunkiem, że przepisy będą stosowane w praktyce w sposób prosty i nieprowadzący do nadmiernego wzrostu cen. Zastrzeżenia budzi w szczególności ryzyko wzrostu kosztów związanych z certyfikacją i weryfikacją, które mogą zostać przerzucone na rolników, a także utrwalona praktyka traktowania rolnika wyłącznie jako przedsiębiorcy, bez uwzględnienia jego faktycznej pozycji rynkowej.

Przedstawiając powyższe

Pozostaję z poważaniem

PREZES
KRAJOWEJ RADY IZB ROLNICZYCH
WIKTOR SZMULEWICZ